

RADOVAN DÁVID
vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Ochrana a obrana manžela povinného (dlužníka) a třetích osob v exekčním řízení“

**Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí
Instituce akreditovaná u Ministerstva vnitra ČR**

**Termín a místo konání: 29. července 2026 od 9:00
online**

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

sedmnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, osmnáctiletá praxe lektora právnických fakult v Brně a Bratislavě, patnáctiletá praxe v oblasti vzdělávání úředníků, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekčnímu řádu)

Exekční řízení patří mezi právně i společensky nejcitlivější oblasti civilního procesu. Zatímco jeho hlavním účelem je vymožení práv oprávněného, právní řád současně poskytuje široké záruky ochrany povinného a osob, které mohou být výkonem rozhodnutí dotčeny. V praxi se však často ukazuje, že exekuce nezřídka dopadá i na manžela povinného, děti či jiné třetí osoby, jejichž majetek nebo osobní sféra nejsou exekucí přímo postižitelné. Rozlišit, kde končí majetek dlužníka a kde začínají práva jiných, bývá v exekční praxi nejednoduché – a právě zde vznikají konflikty mezi právem na vymožení pohledávky a právem na ochranu vlastnictví, soukromí či rodinného života.

Exekční právo je založeno na zásadě, že dlužník ručí za své závazky celým svým majetkem, nikoli svou osobou. Tato zásada však v praxi naráží na realitu společného jmění manželů, sdílených domácností, spoluvlastnických vztahů či užívacích práv k věcem, které fakticky užívá více osob. Významnou roli zde hraje i povinnost exekutora šetřit práva třetích osob a poskytnout jim možnost obrany, pokud jejich majetek byl poškozen nesprávně. Význam této problematiky dále roste v souvislosti s novelami exekčního řádu, které posilují právní jistotu, ale zároveň zvyšují odpovědnost dotčených subjektů, aby svá práva aktivně hájily.

Seminář nabídne komplexní výklad právních prostředků ochrany a obrany manžela povinného i třetích osob. Podrobně rozebere rozdíl mezi ochranou poskytovanou ze zákona a obranou závislou na podání dotčené osoby, vyloží vztah mezi občanským soudním řádem a exekucí, upozorní na praktická úskalí při výkonu rozhodnutí postihujícím majetek ve společném jmění manželů, a nabídne i přehled aktuální judikatury a metodických pokynů. Účastníci se seznámí s právními možnostmi obrany, včetně odkladu, zastavení exekuce, vylučovací žaloby, návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu či odporové žaloby.

Na konci vzdělávacího programu bude účastník schopen:

- vysvětlit účel a základní principy exekučního řízení
- rozlišit mezi ochranou poskytovanou ex lege a obranou realizovanou na návrh
- určit právní postavení manžela povinného a dalších třetích osob
- analyzovat dopady exekuce na společné jmění manželů
- připravit návrh na odklad nebo zastavení exekuce
- vyhodnotit vhodnost podání vylučovací žaloby nebo odporové žaloby
- posoudit zákonné limity postižitelnosti majetku
- aplikovat právní úpravu srážek ze mzdy, blokace účtů a dražeb
- argumentovat s odkazem na Listinu základních práv a svobod a judikaturu ÚS
- identifikovat povinnost exekutora šetřit práva třetích osob
- poskytnout kvalifikované právní informace osobám dotčeným exekucí
- navrhnout postup při nesprávném postižení cizího majetku
- rozpoznat situace, kdy má být uplatněna subsidiární aplikace OSŘ
- spolupracovat s orgány veřejné správy, sociálními odbory a soudy
- vyhodnotit rizika zneužívání exekučních prostředků a přiměřenost zásahu

Obsah kurzu:

1. Základní principy exekučního řízení

- Vymožení práva oprávněného jako cíl řízení
- Zásada proporcionality a právní ochrany povinného
- Právní úprava v OSŘ, exekučním řádu a ústavním právu
- Subsidiární aplikace občanského soudního řádu
- Dělbba rolí mezi soudem, exekutorem a státem
- Zásada šetření práv třetích osob
- Lidskoprávní rámec výkonu rozhodnutí
- Mezinárodní standardy ochrany

2. Postavení manžela povinného a třetích osob

- Vymezení pojmu „třetí osoba“ v exekučním právu
- Manžel povinného jako zvláštní kategorie
- Děti, spolubydlíci, spoluvlastníci a další dotčené osoby
- Povinnosti plátce mzdy, banky a jiných subjektů (§ 33–34 EŘ)
- Povinnost součinnosti a její meze
- Rozdíl mezi právním a faktickým užíváním věci
- Role OSPOD, pokud exekuce dopadá na rodinu
- Praktické příklady z exekuční praxe

3. Ochrana poskytovaná ze zákona (ex lege)

- Exekuce a její limity vůči cizímu majetku
- Zákonné výjimky z postižitelnosti majetku

- Význam katastru nemovitostí a veřejných seznamů
- Ochrana společného jmění manželů podle občanského zákoníku
- Výpočet nezabavitelné částky a ochrana příjmu
- Ochrana účtu povinného u peněžního ústavu
- Nezabavitelná movitá věc a věci běžné potřeby
- Ochrana bydlení a důstojnosti rodiny

4. Obrana třetích osob závislá na návrhu

- Návrh na odklad nebo zastavení exekuce
- Námitky proti příkazu k úhradě nákladů exekuce
- Vylučovací žaloba (§ 267 OSŘ)
- Návrh na vyškrtnutí věci ze soupisu
- Návrh na výplatu zablokovaných prostředků pro mzdy
- Odporová žaloba a spory z lepšího práva
- Žaloby o vydání bezdůvodného obohacení
- Procesní lhůty a důkazní břemeno

5. Společné jmění manželů a exekuce

- Právní úprava podle občanského zákoníku (§ 708 a násl.)
- Zásah exekuce do SJM a jeho hranice
- Zásada proporcionality při postižení majetku
- Možnost dohody o vypořádání SJM
- Exekuce na výlučný majetek manžela
- Ochrana věcí nezbytných pro domácnost
- Judikatura ÚS a NS
- Dopady novely účinné od 1. 1. 2026

6. Vylučovací žaloba a spory o vlastnictví

- Podmínky podání žaloby a okruh oprávněných
- Vztah k návrhu na vyškrtnutí věci
- Dokazování vlastnického práva
- Povinnost exekutora vyčkat výsledku řízení
- Předběžná opatření k ochraně vlastnictví
- Náklady a odpovědnost za průtahy
- Příklady z praxe a doporučení
- Možnost mediace či dohody o vydání věci

7. Nezabavitelné částky a limity srážek

- Základní a další nezabavitelná částka (§ 278 a násl. OSŘ)
- Souběh více exekucí
- Výpočet při srážkách ze mzdy a jiných příjmů
- Povinnost zaměstnavatele informovat
- Exekuce na dávky sociální podpory
- Ochrana životního minima a bydlení
- Příklady výpočtů a časté chyby
- Nové hodnoty od 2026

8. Exekuce na účet a blokáce prostředků

- Postižení účtu v peněžním ústavu (§ 303 OSŘ)
- Limity blokáce účtu a ochrana povinného
- Možnost výběru prostředků na životní potřeby
- Povinnost banky poskytnout součinnost
- Problematika sdílených účtů manželů
- Zásah do účtu třetí osoby a následky

- Judikatura a metodické pokyny ČNB
- Možnost náhrady škody

9. Dražby a převody majetku

- Právní režim dražby movitých a nemovitých věcí
- Práva a povinnosti vydražitele
- Ochrana práv třetích osob při dražbě
- Přezkum přihlášených pohledávek
- Následky zrušení dražby
- Spory z lepšího práva a jejich řešení
- Odpovědnost za neoprávněné poškození
- Náhrada škody a bezdůvodné obohacení

10. Kontrola a dohled nad činností exekutorů

- Státní dohled Ministerstva spravedlnosti
- Etický kodex exekutora
- Komora exekutorů a kárná odpovědnost
- Zásady přiměřenosti a profesionality
- Ochrana účastníků řízení před svévolí
- Povinnost exekutora odůvodnit postup
- Možnost podání stížnosti a opravného prostředku
- Praktické zkušenosti z kontrolní činnosti

11. Lidskoprávní a mezinárodní rozměr exekuce

- Ochrana rodinného a soukromého života (čl. 8 EÚLP)
- Vlastnické právo a jeho limity (čl. 11 Listiny)
- Judikatura ESLP k přiměřenosti výkonu
- Ochrana zranitelných skupin a dětí
- Princip sociální spravedlnosti a humanizace výkonu
- Srovnání s evropskými exekučními modely
- Inspirace z praxe Německa, Rakouska a Slovenska
- Reflexe české exekuční reformy

12. Diskuse a závěr školení